Zuidas-partners gaan meer betalen aan beroepsorganisatie, sociaal advocaten minder.

De grootverdieners onder Nederlandse advocaten, zoals partners van kantoren op de Zuidas, gaan dieper in de buidel tasten voor de verplichte jaarlijkse financiële bijdrage aan hun beroepsorganisatie. Sociale advocaten hoeven straks minder bij te dragen. Het is een eerste stap om de druk op de sociale advocatuur te verlichten.

Het College van Afgevaardigden van de Nederlandse Orde van Advocaten, dat oordeelt over besluiten van het bestuur, stemde woensdag in met een differentiatie van de jaarlijkse bijdrage van advocaten. Algemeen deken Jeroen Soeteman, die de vergadering voorzat: 'De sterkere schouders zullen de hogere lasten gaan dragen. Sociaal advocaten kunnen worden ontzien, advocaten die meer verdienen, gaan meer betalen.'

De sociaal advocaten gaan er in eerste instantie hooguit enkele tientallen of honderden euro's per jaar op vooruit. Maar ze zijn ook alvast ingedekt tegen toekomstige kostenstijgingen, zei Soeteman. Hij kijkt daarbij vooral met een schuin oog naar de in de steigers staande Onafhankelijke Toezichthouder op de Advocatuur (OTA). Soeteman voorziet een flinke kostenstijging, omdat de OTA door de onder toezicht staanden wordt gefinancierd – net zoals in de financiële sector het geval is bij de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank.

Daling sociaal advocaten.

Het aantal sociaal advocaten is in 2023, volgens de Raad voor Rechtsbijstand, geslonken tot 5971. In drie jaar tijd daalde dat aantal met bijna 1000. De totale beroepsgroep van advocaten groeide juist, tot 19.000. Jaarlijks wordt 350.000 tot 400.000 keer gebruikgemaakt van een sociaal advocaat. Volgens het Kenniscentrum Stelsel Gesubsidieerde Rechtsbijstand bleek eerder dit jaar dat vooral jonge juristen vertrekken vanwege de lage vergoeding. Ook vergrijzing vormt een probleem.

Momenteel zijn er twee staffels die bepalen hoeveel een advocaat aan contributie verschuldigd is. Met een bruto inkomen van meer dan €40.000 is de bijdrage €1038, daaronder geldt een bijdrage van €339. Met name stagiaires betalen dit tarief. Nu komen er drie staffels bij, vooralsnog gezet op €40.000 tot €80.000, 80.000 tot €120.000 en een staffel voor advocaten met een inkomen boven de €120.000. De exacte indeling van die categorieën wordt later vastgesteld.

Kantoorruimte huren.

Sanne van Oers, Algemeen Deken van de NOvA, constateerde al dat in Noord-Nederland het aantal sociaal advocaten in vier jaar tijd met 13% afnam. 'Hierdoor staat de toegang tot het recht voor mensen die afhankelijk zijn van gefinancierde rechtsbijstand onder druk.' Ook ziet ze dat sociaal advocaten steeds minder vaak kantoorruimte en een pensioenvoorziening

kunnen betalen. Ze noemt de differentiatie iets wat de sector zelf kan doen, maar het 'staat los van de overheidstaak om de vergoedingen op orde te krijgen'.

De NOvA pleitte in 2023 al voor een extra investering door de overheid om die vergoeding voor sociaal advocaten te verhogen. Dat leverde onder de vorige minister Franc Weerwind een eenmalige pleister van €26 mln op, naast de instelling van een commissie onder Herman van der Meer, oud-president van het Gerechtshof Amsterdam. Hij moet met concrete aanbevelingen komen. De huidige staatssecretaris Teun Struycken wil wachten op het advies van die commissie, dat in het voorjaar van 2025 wordt verwacht.

Verdiensten in de advocatuur liggen ver uiteen. Veel sociaal advocaten komen niet boven de €40.000 per jaar uit, maar Nederland telde volgens het CBS een paar jaar geleden ook 900 advocaten die miljonair waren.